

Prediction of attitude towards marriage based on emotional intelligence in female students

Maryam. Sarabizadeh¹ & Mojtaba. Sedaghati Fard^{2*}

1. M.A. in General Psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran

2. *Corresponding Author: Assistant Professor, Department of Social Sciences, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran

ARTICLE INFORMATION	ABSTRACT
Article type Original research Pages: 34-44 Corresponding Author's Info Email: sedaghati_fard@yahoo.com	Background and Aim: Today, one of the problems of young people is the lack of self-knowledge, which naturally leads to the lack of knowledge of the criteria and attitude towards marriage. The present study was conducted with the aim of investigating the prediction of attitude towards marriage based on emotional intelligence in female students. Methods: This is descriptive correlational research. The statistical population of this research includes unmarried female students of Islamic Azad University, Garmsar branch in the academic year 2022-23, 200 people were selected as the research sample using random cluster sampling. To collect the data, Bratin and Rosen's (1998) marriage attitude questionnaire and Austin et al.'s revised emotional intelligence scale (2004) were used. Data analysis was done using Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis. Results: The research results showed that there is a significant relationship between attitude towards marriage and emotional intelligence ($p=0.01$) and emotional intelligence can predict students' attitude towards marriage. Conclusion: Therefore, it can be concluded that emotional intelligence can play a role as an effective factor in predicting students' attitude towards marriage.
Article history: Received: 2022/11/11 Revised: 2023/02/07 Accepted: 2023/03/20 Published online: 2023/07/27	
Keywords: <i>attitude towards marriage, emotional intelligence, students.</i>	

This work is published under CC BY-NC 4.0 licence.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article:

Sarabizadeh, M., & Sedaghati Fard, M. (2023). Prediction of attitude towards marriage based on emotional intelligence in female students. *jayps*, 4(5): 34-44.

پیش بینی نگرش به ازدواج بر اساس هوش هیجانی در دانشجویان دختر

مریم سرابی زاده^۱ و مجتبی صدقاتی فرد^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران
۲. استادیار گروه علوم اجتماعی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی صفحات: ۳۴-۴۴	زمینه و هدف: امروزه یکی از مشکلات جوانان، عدم شناخت خود است که بالطبع عدم شناخت ملاک و نگرش به ازدواج را به همراه دارد. پژوهش حاضر با هدف بررسی پیش بینی نگرش به ازدواج بر اساس هوش هیجانی در دانشجویان دختر انجام شد. روش پژوهش: این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این تحقیق شامل دانشجویان دختر مجرد دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ است که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ۲۰۰ نفر به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه نگرش به ازدواج براتین و روزن (۱۹۹۸) و مقیاس هوش هیجانی تجدید نظر شده آستین و همکاران (۲۰۰۴) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند گانه انجام شد. یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که بین نگرش به ازدواج و هوش هیجانی رابطه معناداری وجود دارد ($P=0/01$) و هوش هیجانی می‌تواند نگرش به ازدواج دانشجویان را پیش بینی کند. نتیجه‌گیری: بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هوش هیجانی می‌تواند به عنوان عامل‌های موثری در پیش بینی نگرش به ازدواج دانشجویان نقش داشته باشد.
اطلاعات نویسنده مسئول ایمیل: sedaghati_fard@yahoo.com	
سابقه مقاله	
تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۲۰	
تاریخ اصلاح مقاله: ۱۴۰۱/۱۱/۱۸	
تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۱۲/۲۹	
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۵/۰۵	
واژگان کلیدی نگرش به ازدواج، هوش هیجانی، دانشجویان.	

انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است. تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

شیوه استناد به این مقاله

سرابی زاده، مریم، و صدقاتی فرد، مجتبی. (۱۴۰۲). پیش بینی نگرش به ازدواج بر اساس هوش هیجانی در دانشجویان دختر. مطالعات روان‌شناختی نوجوان و جوان، ۴(۵): ۳۴-۴۴.

مقدمه

امروزه یکی از مشکلات جوانان، عدم شناخت خود است که بالطبع عدم شناخت ملاک و نگرش به ازدواج را به همراه دارد. جوانان دوست دارند همسری را انتخاب کنند که آن‌ها را هم از لحاظ روحی و هم از لحاظ جسمی بی نیاز کنند. مسئله ازدواج در کشور ایران، با توجه به فرهنگ دینی و سنتی حاکم، ویژگی‌های خاص خود را دارد، کشور ما در مرحله گذار از سنت و ورود به مدرنیته قرار دارد و با تغییرات اجتماعی و فرهنگی وسیعی در همه پدیده‌های اجتماعی از جمله ازدواج و همسرگزینی روبه رو است (خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۵).

سازه نگرش به ازدواج^۱ نشان دهنده احساسات و تمایلات، پیشداوری‌ها یا سوگیری‌ها، تصورات از پیش فرض شده و ترس‌ها و عقاید راسخ افراد در مورد ازدواج است (ممانی، مادیتی، ۲۰۱۶). بنابراین نگرش فرد به ازدواج، شیوه فکر و احساس کردن او در مورد ازدواج است (ممانی، مادیتی، ۲۰۱۶). نگرش نسبت به ازدواج نقش کلیدی در انتخاب تصمیم‌گیری دارد. نگرش افراد به ازدواج می‌تواند سازنده یا مخرب باشد. نگرش در آنچه فرد می‌گوید و می‌شنود منعکس می‌شود و بر ادراک او از دنیای اطراف تاثیر می‌گذارد. نگرش مؤلفه‌ی عمده‌ای برای ازدواج و اداره زندگی زناشویی است (اکبرزاده عبدالجبار و همکاران، ۱۳۹۸).

انسان‌ها، دارای ارزش‌ها، نگرش‌ها و عادات نسبتاً پایداری هستند. با جانشین شدن نسل جوان تر به جای نسل گذشته نگرش‌ها و ارزش‌های افراد جامعه دگرگون می‌شود (جانسون، ۲۰۲۰). جوانان با توجه به مقتضیات و شرایط در حال تغییر اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی و همچنین تجربه‌های خود در طول فرآیند جامعه پذیری رفتار می‌کنند و در سال‌های اخیر نگرش آنان نسبت به ازدواج و تشکیل خانواده جهت‌گیری منفی یافته و به دنبال این نگرش منفی، تباهی اخلاقی،

اجتماعی و اقتصادی در آنان عمومیت یافته است (جانسون، ۲۰۲۰).

شکل‌گیری نگرش به ازدواج از دو نظر قابل توجیه است. اول آن که بر اساس نظریه دلبستگی رابطه والدین یا مراقبان اولیه (به خصوص مادر) در ایجاد الگوهای فعال درونی نقش دارد (پاک‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۹). الگوهای فعال درونی ممکن است یکی از مکانیسم‌هایی باشد که از طریق آن نگرش نسبت به صمیمیت انتقال می‌یابد. در نظریه دلبستگی رابطه والد-کودک نه تنها در دوران کودکی مهم است، بلکه در دوران نوجوانی نیز اهمیت دارد (میکالینسر و شیور، ۲۰۱۷). دوم آن که بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی، والدین ایده‌های خود در رابطه با جنس مخالف را از طریق الگوسازی و یادگیری جانشینی به فرزندان خود انتقال می‌دهند و نگرش فرزندان نسبت به صمیمیت از طریق مشاهده رفتار والدین و روابط بین آن‌ها الگوبرداری می‌شود. از طرف دیگر فرزندان تجربه رابطه خود و والدین را به عنوان مبنایی برای ایجاد صمیمیت در روابط به کار می‌برند. این یادگیری از منابع دیگری مانند رسانه‌ها، مدرسه و دوستان نیز صورت می‌گیرد (نیلفروشان و همکاران، ۱۳۹۲).

تحقیقات نشان داده است که ساختار و محیط خانواده اصلی در نگرش به ازدواج و نیز زندگی خانوادگی فرزندان نقش دارد. نگرش به ازدواج یکی از مکانیسم‌های کلیدی برای پیش بینی رفتار واقعی در ازدواج بوده و عوامل گوناگونی چون هوش هیجانی^۲ نقش فزاینده‌ای در نگرش نسبت به ازدواج ایفاء می‌کنند (مایر و سالوی، ۲۰۰۴). هوش هیجانی بهترین پیش بینی کننده موفقیت در زندگی و ازدواج است. هوش هیجانی توانایی کنترل حالت‌های اضطراب آور و کنترل واکنش هاست (نوابی نژاد و همکاران، ۲۰۲۳). به طور کلی، می‌توان گفت هوش

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه نگرش به ازدواج. مقیاس نگرش به ازدواج توسط براتین و روزن (۱۹۹۸) ساخته شده و دارای ۲۳ سوال با طیف لیکرت ۵ درجه ای (کاملاً مخالفم ۱ تا کاملاً موافقم ۵) است و ۴ خرده مقیاس (نگرش بدبینانه به ازدواج، نگرش خوش بینانه به ازدواج، نگرش واقع بینانه به ازدواج و نگرش ایده ال گرایانه به ازدواج) را می‌سنجد. روزن و براتین (۱۹۹۸) نتایج بررسی همسانی درونی پرسشنامه آلفای کرونباخ ۰/۸۴ را گزارش کردند و همچنین روایی سازه پرسشنامه نیز مورد بررسی قرار گرفته و در کل نتایج نشان دهنده اعتبار و روایی مناسب این پرسشنامه می‌باشد. پایایی پرسشنامه در پژوهش شریفی زاده (۱۳۹۲) با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد.

۲. مقیاس هوش هیجانی تجدید نظر شده شوت (MSEIS). این مقیاس یک پرسشنامه خودسنجی ۴۱ سوالی است و برای سنجش هوش هیجانی خصیصه‌ای ساخته شده است (آستین و همکاران، ۲۰۰۴). آزمودنی‌ها به سوال‌های این مقیاس بر مبنای رتبه بندی لیکرت (۱- کاملاً موافقم تا ۵- کاملاً مخالفم) پاسخ می‌دهند. این پرسشنامه در واقع نسخه تجدید نظر شده مقیاس هوش هیجانی شوت و همکاران (۱۹۹۸) است. ضریب اعتبار (همسانی درونی) این مقیاس ۰/۸۵ گزارش شده است و سه عامل خوش بینی/تنظیم خلق، بهره جویی از هیجانات و ارزیابی هیجانات را می‌سنجد. ضرایب اعتبار از راه همسانی درونی برای این عوامل به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۸۹ و ۰/۷۶ است. روایی آزمون از طریق همبستگی آن با آزمون بهره هوشی بار-آن برآورد شده و میزان آن ۰/۶۷ گزارش شده است. بخشی پور رودسری و همکاران (۱۳۸۷) در تحقیقی به بررسی مشخصات روانسنجی مقیاس هوش هیجانی تجدید نظر شده شوت (MSEIS) پرداختند. نتایج

هیجانی یک مهارت اجتماعی است و شامل همکاری با سایر مردم، کاربرد احساسات در روابط و توانایی رهبری سایر افراد است (کری، ۲۰۱۵).

مایر و سالوی (۲۰۰۴)، هوش هیجانی را شامل ادراک، آبراز، فهم و کنترل هیجانات در خود و دیگران و بهره برداری از هیجان در مسئله گشایی می‌دانند. نتایج پژوهش علی اکبری دهکردی و همکاران (۱۳۹۳) نشان داد که بین هوش هیجانی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج رابطه معنی داری وجود دارد. این میزان، همبستگی قوی در جهت منفی را نشان می‌دهد، به عبارت دیگر هراندازه میزان هوش هیجانی در فرد بالاتر باشد گرایش او به ارتباط جنسی قبل از ازدواج کمتر می‌باشد و بالعکس (علی اکبری دهکردی و همکاران، ۱۳۹۳). از آنجا که تصمیم به ازدواج از مهم ترین تصمیم‌ها در زندگی انسان به شمار می‌رود. این پژوهش در راستای پاسخگویی به این سوال است که آیا هوش هیجانی و تفکیک خویشتن پیش بینی کننده نگرش به ازدواج در دانشجویان دختر هستند؟

روش پژوهش

این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی است و در آن رابطه بین متغیرها مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این تحقیق هوش هیجانی به عنوان متغیر (پیش بین) و نگرش به ازدواج متغیر (ملاک) است. جامعه آماری این تحقیق شامل دانشجویان دختر مجرد دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ است. با توجه به گستردگی جامعه آماری در این تحقیق از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی استفاده شده است. حجم نمونه بر اساس مبنای تعیین حجم نمونه در مطالعات همبستگی با هدف پیش بینی و رگرسیون، انتخاب ۱۵ آزمودنی به ازای هر پارامتر است (گال و گال، ۱۳۹۳). با توجه به مجموع زیر مقیاس‌ها ۲۰۰ نفر حجم نمونه برآورد شده است.

متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده شد.

یافته‌ها

میانگین (انحراف معیار) سن شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر، ۲۲/۵۰ (۴/۵۶) بود. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارایه شده است.

تحقیق نشان دهنده ویژگی‌های نسبتاً مناسب روانسجی این پرسشنامه بود (بخشی پوررودسری، زارعان، و اسداله-پور، ۱۳۸۷).

روش اجرا

برای تجزیه داده‌ها ابتدا جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلموگروف-اسمیرنف و برای بررسی رابطه بین

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیرها	شاخص‌ها	
	میانگین	انحراف معیار
نگرش بدبینانه به ازدواج	۲۱/۲۵	۳/۵۶
نگرش خوش بینانه به ازدواج	۱۸/۶۹	۳/۱۰
نگرش واقع‌گرایانه به ازدواج	۲۴/۹۵	۴/۸۵
نگرش ایده آل‌گرایانه به ازدواج	۱۹/۲۰	۳/۵۸
نگرش به ازدواج	۷۷/۶۷	۲۹/۱۲
ارزیابی هیجانات در خود و دیگران	۴۴/۶۱	۵/۲۸
تنظیم هیجانات	۳۵/۹۴	۱۳/۱۲
بهره‌جویی از هیجانات در حل مسائل	۳۴/۸۴	۶/۳۵
ادراک و فهم هیجانات	۳۲/۱۵	۴/۸۷
هوش هیجانی	۱۱۵/۴۴	۴۶/۲۰

نتیجه گرفت که این متغیرها نرمال هستند. به منظور بررسی همبستگی بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است.

با توجه به مقدار آزمون کولموگروف و سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵، فرض صفر مبنی بر نرمال بودن کلیه خرده‌مقیاس‌های مربوط به متغیرهای نگرش به ازدواج و هوش هیجانی و متغیرهای کلی رد نمی‌شود و می‌توان

جدول ۲. نتایج ضریب همبستگی بین نگرش به ازدواج و هوش هیجانی

متغیرها	نگرش به ازدواج	
	ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری
ارزیابی هیجانات در خود و دیگران	۰/۱۸۵	۰/۰۰۰
تنظیم هیجانات	۰/۲۰۲	۰/۰۰۰
بهره‌جویی از هیجانات در حل مسائل	۰/۱۰۸	۰/۰۳۴
ادراک و فهم هیجانات	۰/۱۵۱	۰/۰۰۳
هوش هیجانی	۰/۲۲۷	۰/۰۰۰

هیجانات در خود و دیگران برابر با ۰/۱۸۵ با سطح معناداری صفر کمتر از ۰/۰۵، برای تنظیم هیجانات برابر با ۰/۲۰۲ با سطح معناداری برابر با صفر کمتر از ۰/۰۵،

بر اساس نتایج به دست آمده از جدول ۲، ضریب همبستگی پیرسون بین همه خرده‌مقیاس‌های مربوط به هوش هیجانی و نگرش به ازدواج به ترتیب برای ارزیابی

خرده مقیاس‌های متغیر هوش هیجانی و هوش هیجانی کل با متغیر نگرش به ازدواج رابطه مثبت معناداری وجود دارد. می‌توان چنین نتیجه گرفت که بین نگرش به ازدواج و هوش هیجانی دانشجویان دختر رابطه معناداری وجود دارد.

برای بهره جویی از هیجان‌ات در حل مسائل برابر با ۰/۱۰۸ با سطح معناداری برابر با ۰/۰۳۴ کمتر از ۰/۰۵، برای ادراک و فهم هیجان‌ات برابر با ۰/۱۵۱ با سطح معناداری برابر با صفر کمتر از ۰/۰۵ و برای هوش هیجانی کل برابر با ۰/۲۲۷ با سطح معناداری برابر با صفر کمتر از ۰/۰۵ معنادار می‌باشد و در نتیجه بین کلیه

جدول ۳. جدول رگرسیون پیش بینی نگرش به ازدواج بر اساس هوش هیجانی

متغیر پیش بین	منبع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری	R	ضریب مقیدار	دوربین واتسون
هوش هیجانی	رگرسیون	۲۳۹۱/۴۳۰	۱	۲۳۹۱/۴۳۰	۲۳۹۱/۴۳۰	۰/۰۰۰	۰/۵۲۰	۰/۲۷۰	۱/۵۳
	باقی مانده	۴۴۰۳۵/۱۴۵	۱۹۸	۱۱۳/۴۹۳					
	کل	۴۶۴۲۶/۵۷۴	۱۹۹						

با توجه به نتایج جدول ۳ مدل رگرسیونی تاثیر هوش هیجانی بر نگرش به ازدواج با میانگین مجزورات ۲۳۹۱/۴۳۰ با مقدار F برابر با ۲۱/۰۷۱ در سطح $P < 0/05$ معنادار می‌باشد. این بدین معناست که هوش هیجانی توانسته نگرش به ازدواج را پیش بینی نمایند. مقدار ضریب تعیین این مدل برابر با ۰/۲۷۰ است که بدین معناست که ۲۷ درصد از واریانس نگرش به ازدواج توسط هوش هیجانی تبیین می‌گردد. همچنین با توجه به مقدار آماره دوربین واتسون برابر با ۱/۵۳ که بیشتر از ۱/۵ می‌باشد نشان می‌دهد که مشکل خود همبستگی بین باقی مانده‌ها در مدل رگرسیونی وجود ندارد. (اگر ضریب دوربین واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد مشکل خودهمبستگی بین باقی مانده‌ها در مدل رگرسیونی وجود ندارد). در جدول ۴ به ضرایب بتای غیر استاندارد و استاندارد مدل اثرگذاری هوش هیجانی بر نگرش به ازدواج پرداخته شده است.

مقدار آماره دوربین واتسون برابر با ۱/۵۳ که بیشتر از ۱/۵ می‌باشد نشان می‌دهد که مشکل خود همبستگی بین باقی مانده‌ها در مدل رگرسیونی وجود ندارد. (اگر ضریب دوربین واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد مشکل خودهمبستگی بین باقی مانده‌ها در مدل رگرسیونی وجود ندارد). در جدول ۴ به ضرایب بتای غیر استاندارد و استاندارد مدل اثرگذاری هوش هیجانی بر نگرش به ازدواج پرداخته شده است.

جدول ۴. ضرایب بتای غیر استاندارد و استاندارد مدل اثرگذاری هوش هیجانی بر نگرش به ازدواج

متغیر پیش بین	ضریب بتا	خطای استاندارد	بتای استاندارد	آزمون t	سطح معناداری
مقدار ثابت	۴۶/۰۶۰	۵/۳۱۹		۸/۶۶۰	۰/۰۰۰
هوش هیجانی	۰/۱۸۱	۰/۰۳۹	۰/۵۲۰	۴/۵۹۰	۰/۰۰۰

با توجه به نتایج جدول ۴ ضریب بتای استاندارد هوش هیجانی برابر با ۰/۵۲۰ است. این ضریب تاثیر گذاری با مقدار t برابر با ۴/۵۹۰ در سطح $P < 0/05$ معنادار است. در کل با توجه به نتایج به دست آمده نگرش ازدواج بر اساس هوش هیجانی قابل پیش بینی است و هوش هیجانی تأثیر مثبت بر نگرش به ازدواج دارد. این نشان

دهنده این مطلب هست که با افزایش یک انحراف استاندارد در نمره هوش هیجانی، نمره نگرش به ازدواج با توجه به مثبت بودن ضریب، ۰/۵۲ انحراف استاندارد بالاتر خواهد رفت. به منظور پیش بینی نگرش به ازدواج توسط خرده مقیاس‌های هوش هیجانی (ارزیابی هیجان‌ات، تنظیم هیجان‌ات، بهره جویی از هیجان‌ات و ادراک و فهم

همچنین برای اینکه بتوان متغیرهای پیش بین را به ترتیب قدرت پیش بینی از قوی ترین به ضعیف ترین متغیر پیش بین معنادار مرتب نمود از مدل رگرسیونی چندگانه گام به گام استفاده می شود. نتایج مدل رگرسیون در جدول ۵ نشان داده شده است.

هیجانات) از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد. که متغیرهای پیش بین خرده مقیاس های هوش هیجانی (ارزیابی هیجانات، تنظیم هیجانات، بهره جویی از هیجانات و ادراک و فهم هیجانات) و متغیر ملاک نگرش به ازدواج می باشد. برای بالا بردن دقت مدل رگرسیونی و

جدول ۵. مدل رگرسیون پیش بینی نگرش به ازدواج بر اساس خرده مقیاس های هوش هیجانی

متغیرهای پیش بین	گام ها	منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری	R	ضریب تعیین	مقدار دوربین واتسون
ارزیابی هیجانات، تنظیم هیجانات، بهره جویی از هیجانات و ادراک و فهم هیجانات)	رگرسیون	۱۸۸۶/۴۲۹	۱	۱۸۸۶/۴۲۹	۱۸۸۶/۴۲۹	۱۶/۴۳۳	۰/۰۰۰	۰/۵۱۱	۰/۲۶۱	---
	گام باقی مانده اول	۴۴۵۴۰/۱۴۶	۱۹۸	۴۴۵۴۰/۱۴۶	۱۱۴/۷۹۴					
	کل	۴۶۴۲۶/۵۷۴	۱۹۹	۴۶۴۲۶/۵۷۴						
ارزیابی هیجانات، تنظیم هیجانات، بهره جویی از هیجانات و ادراک و فهم هیجانات)	رگرسیون	۲۶۲۹/۶۲۷	۲	۲۶۲۹/۶۲۷	۱۳۱۴/۸۱۴	۱۱/۶۱۸	۰/۰۰۰	۰/۵۳۲	۰/۲۸۳	۱/۶۸۷
	گام باقی مانده دوم	۴۳۷۹۶/۹۴۷	۱۹۷	۴۳۷۹۶/۹۴۷	۱۱۳/۱۷۰					
	کل	۴۶۴۲۶/۵۷۴	۱۹۹	۴۶۴۲۶/۵۷۴						

هیجانات، تنظیم هیجانات، بهره جویی از هیجانات و ادراک و فهم هیجانات) تبیین می گردد. همچنین با توجه به مقدار آماره دوربین واتسون برابر با ۱/۶۸۷ که بیشتر از ۱/۵ می باشد نشان می دهد که مشکل خود همبستگی بین باقی مانده ها در مدل رگرسیونی چندگانه وجود ندارد. در جدول زیر به ضرایب بتای غیر استاندارد و استاندارد مدل اثرگذاری خرده مقیاس های هوش هیجانی (ارزیابی هیجانات، تنظیم هیجانات، بهره جویی از هیجانات و ادراک و فهم هیجانات) بر نگرش به ازدواج به روش گام به گام پرداخته شده است.

با توجه به نتایج جدول ۵ مدل رگرسیونی تاثیر خرده مقیاس های هوش هیجانی بر نگرش به ازدواج در دو گام انجام شده که آخرین گام (گام دوم) با میانگین مجذورات ۱۳۱۴/۸۱۴ با مقدار F برابر با ۱۱/۶۱۸ در سطح $P < ۰/۰۵$ معنادار می باشد. این بدین معناست که خرده مقیاس های هوش هیجانی توانسته اند نگرش به ازدواج را پیش بینی نمایند. مقدار ضریب تعیین این مدل در آخرین گام (گام دوم) با بیشترین مقدار برابر با ۰/۲۸۳ است که بدین معناست که ۲۸ درصد از واریانس نگرش به ازدواج توسط خرده مقیاس های هوش هیجانی (ارزیابی

جدول ۶. ضرایب بتای غیر استاندارد و استاندارد مدل اثرگذاری خرده مقیاس های هوش هیجانی بر نگرش به ازدواج

گام ها	متغیر پیش بین	ضریب بتا	خطای استاندارد	بتای استاندارد	آزمون	سطح معناداری
گام اول	مقدار ثابت	۵۵/۳۰۰	۳/۷۵۲		۱۴/۷۴۰	۰/۰۰۰
	تنظیم هیجانات	۰/۴۳۴	۰/۱۰۷	۰/۵۱۱	۴/۰۵۴	۰/۰۰۰
گام دوم	مقدار ثابت	۴۸/۰۴۸	۴/۶۷۸		۱۰/۲۷۱	۰/۰۰۰
	تنظیم هیجانات	۰/۳۴۱	۰/۱۱۳	۰/۲۸۱	۳/۰۲۷	۰/۰۰۳
	ارزیابی هیجانات	۰/۴۸۹	۰/۱۹۱	۰/۲۴۲	۲/۵۶۳	۰/۰۱۱

ارتباط قبل از ازدواج رابطه معنی داری وجود دارد. این میزان، همبستگی قوی در جهت منفی را نشان می‌دهد، به عبارت دیگر هر اندازه میزان هوش هیجانی در فرد بالاتر باشد گرایش او به ارتباط جنسی قبل از ازدواج کمتر می‌باشد و بالعکس. همچنین نتایج پژوهش نیکنام و تاج (۱۳۹۸) نشان داد که رابطه معنادار و معکوسی بین ابعاد هوش هیجانی و ناپایداری ازدواج وجود دارد. همچنین نتایج بدست آمده از تحلیل رگرسیون نیز نشان داد که هوش هیجانی و هوش معنوی توان پیش بینی ناپایداری ازدواج را دارند. یافته‌های این پژوهش از اهمیت متغیرهای هوش هیجانی و هوش معنوی در پیش بینی ناپایداری ازدواج حمایت می‌کند، یعنی بالا بودن هوش هیجانی و هوش معنوی، می‌تواند ناپایداری ازدواج را کاهش دهد.

هوش هیجانی شامل مجموعه‌ای از مهارت‌های به هم پیوسته برای ادراک دقیق و کامل هیجانات، ارزیابی و بروز هیجانات، دسترسی و ایجاد هیجانات و احساسات به منظور تسهیل تفکر، توانایی فهم هیجانات و دانش هیجانی و توانایی کنترل و تنظیم هیجانات به منظور رشد هیجانی و عقلانی است. در تبیین این یافته پژوهش می‌توان گفت هوش هیجانی یعنی دانش هیجان‌ها و توانایی مدیریت و استفاده از آن که می‌تواند به ایجاد ثبات و آرامش در زندگی کمک کند؛ اما برای افرادی که از هوش هیجانی در سطح متوسط برخوردارند، عدم ثبات در زندگی (عدم ثبات اقتصادی و شرایط سخت مالی) می‌تواند بر به کارگیری مهارت‌های هوش هیجانی اثر بگذارد و این افراد قادر به استفاده از دانش هیجانی معمول خود نباشند. به طور کلی افرادی که هوش هیجانی بالایی دارند توانایی کنترل، تشخیص و استفاده از توانی‌های هیجانی را دارند و می‌توانند در مواجهه با رویدادها و مسائل زناشویی با گسترش دامنه بینش و ایجاد نگرش مثبت درباره وقایع و استفاده از راهبردهای مناسب برای مقابله با مشکلات به افزایش سازگاری شان

با توجه به نتایج جدول ۶ در گام دوم متغیرهایی وارد مدل می‌شوند که که دارای قدرت بیشتری در پیش بینی متغیر وابسته (نگرش به ازدواج) دارند که این متغیرها عبارتند از؛ تنظیم هیجانات با ضریب بتای استاندارد برابر با ۰/۲۸۱ می‌باشد. این ضریب تاثیر گذاری با مقدار t برابر با ۳/۰۲۷ با سطح معناداری برابر با ۰/۰۰۳ در سطح $P < ۰/۰۵$ معنادار است. این نشان دهنده این مطلب هست که با افزایش یک انحراف استاندارد در نمره تنظیم هیجانات، نمره نگرش به ازدواج با توجه به مثبت بودن ضریب، ۰/۲۸ انحراف استاندارد بالاتر خواهد رفت. ارزیابی هیجانات با ضریب بتای استاندارد برابر با ۰/۲۴۲ می‌باشد. این ضریب تاثیر گذاری با مقدار t برابر با ۲/۵۶۳ با سطح معناداری برابر با ۰/۰۱۱ در سطح $P < ۰/۰۵$ معنادار است. این نشان دهنده این مطلب هست که با افزایش یک انحراف استاندارد در نمره ارزیابی هیجانات، نمره نگرش به ازدواج با توجه به مثبت بودن ضریب، ۰/۲۴ انحراف استاندارد بالاتر خواهد رفت. به طور کلی می‌توان چنین نتیجه گرفت که از بین خرده مقیاس‌های هوش هیجانی (ارزیابی هیجانات، تنظیم هیجانات، بهره جویی از هیجانات و ادراک و فهم هیجانات)، تنظیم هیجانات و ارزیابی هیجانات می‌توانند از بیشترین به کمترین نقش با ضرایب مثبت، متغیر نگرش به ازدواج را پیش بینی کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف پیش بینی نگرش به ازدواج بر اساس هوش هیجانی در دانشجویان دختر انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد بین نگرش به ازدواج و هوش هیجانی دانشجویان دختر رابطه معناداری وجود دارد. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های سقزی و یزدانی (۱۳۹۹)، پورافشار (۱۳۹۹)، ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۹)، نیکنام و تاج (۱۳۹۸)، نیکخواه و همکاران (۱۳۹۶)، مالوف و همکاران (۲۰۱۴) و لی و همکاران (۲۰۱۳) همسو می‌باشد. نتایج پژوهش علی اکبری دهکردی و همکاران (۱۳۹۳) نشان داد که بین هوش هیجانی و نگرش به

که هوش هیجانی از جمله آن‌ها است، که شناخت جامع و کامل نسبت به آن می‌تواند افراد را در سوق دادن به ازدواج به موقع یاری کند؛ لذا توجه به نتایج و کاربرست آن در برنامه‌های آموزش پیش از ازدواج و مداخله‌های رشدی و درمانی می‌تواند حائز اهمیت باشد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند کاربردهای مهمی برای مشاوران ازدواج و پیش از ازدواج و مدرسان آموزش خانواده داشته باشد. در مشاوره پیش از ازدواج اثرات مثبت و منفی نگرش به ازدواج به عنوان یک عامل اثرگذار مورد بررسی قرار گیرد تا طرفین ضمن آگاهی از این پیامدها آمادگی الزم برای مواجهه با مشکلات بعدی را کسب کنند.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند.

تشکر و قدردانی

نویسندگان پژوهش حاضر بر خود لازم دانستند که از کلیه افرادی که در پژوهش شرکت نمودند، کمال تشکر و سپاس خود را ابراز نماید.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این پژوهش در طراحی، مفهوم‌سازی، روش شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

References

ابراهیمی، نازیلا، کرایبی، امین، عباس‌پور، ذبیح‌اله، و شهبازی، مسعودی. (۱۳۹۹). تأثیر ابعاد هویت فردی بر نگرش به ازدواج با میانجی‌گری مؤلفه‌های افق ازدواج در دانشجویان پسر مجرد تحصیلات تکمیلی. پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی، ۱۰(۳۹)، ۵۹-۸۲.

کمک شایانی کنند؛ بنابراین هوش هیجانی می‌تواند کاربردها و تأثیرات مهمی بر زندگی خانوادگی و نگرش مثبت به ازدواج داشته باشد.

همچنین یافته‌های این پژوهش نشان داد که هوش هیجانی اثر معناداری بر متغیر نگرش به ازدواج دارد، بنابراین هوش هیجانی می‌تواند نگرش به ازدواج دانشجویان دختر را پیش بینی کند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های نعیمی و همکاران (۱۳۹۴)، نقیبی و حمیدی (۱۳۹۴) و طالبی و غباری بناب (۱۳۹۱) همسو می‌باشد. نتایج تحقیق طالبی و غباری بناب (۱۳۹۱) نشان داد بین هوش هیجانی و رضایت زناشویی رابطه مثبت معنادار وجود دارد همچنین نتایج آزمون رگرسیون همزمان نشان داد که مؤلفه‌های خود متمایزسازی و هوش هیجانی حدود ۷۰ درصد از واریانس رضایت زناشویی تبیین می‌شود. هوش هیجانی مؤلفه‌ای است که نشانگر توانایی افراد در درک احساسات و افکار به صورت کامل و ارزیابی مسائل به صورتی کارآمد است؛ به طوری که افراد توانمندی مقابله با استرسها و چالشها را پیدا می‌کنند. سکات و همکاران (۲۰۰۲) نشان دادند که افراد با همدلی، خودنظارتی و خودکنترلی بالا، پاسخ همدلی، مشارکت بیشتر، روابط نزدیکتر و محبت آمیزتری را از خود نشان می‌دهند و سازگاری زناشویی بیشتری را در زندگی زناشویی خود تجربه می‌نمایند. هوش هیجانی بین عاطفه و شناخت تعادل ایجاد می‌کند که منجر به کنش سازگاران می‌شود. هوش هیجانی از خودآگاهی عاطفی، خصوصیات و مهارت‌های مختلف تشکیل شده است که از کاربرد مؤثر یا تنظیم عواطف مانند روابط بین فردی مناسب، حل مسئله و تحمل استرس استنباط می‌شود. به عبارت دیگر افراد دارای هوش هیجانی بالا مهارت‌های مدیریت استرس خوبی دارند و قادرند عواطف خود را ارزیابی، بیان و مدیریت نمایند. در نتیجه این عوامل نگرش خوشبینانه تری نسبت به ازدواج دارند.

در پایان با توجه به یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که عوامل مختلفی در نگرش به ازدواج نقش دارند

- گال، جویس، و گال، مردیت. (۱۳۹۳). ووش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی. ترجمه: علیرضا کیامنش و همکاران. انتشارات سمت.
- نعیمی، قادر، پیرسافی، فهیمه، و عربزاده، مهدی. (۱۳۹۵). بررسی رابطه ساختاری سلامت خانواده اصلی، طرحواره هیجانی، نظم دهی هیجان با رغبت به ازدواج در دانشجویان با نقش واسطه‌گری تمایز یافتگی خود، زنان و خانواده، ۱۰(۳۳)، ۴۳-۶۵.
- نقیبی، سیدابوالحسن، و حمیدی، مهرانه. (۱۳۹۴). سنجش نگرش جوانان نسبت به ازدواج در شهرستان قائمشهر. مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران. ۲۵ (۱۳۱): ۱۶۴-۱۵۹.
- نیکخواه، هدایت‌الله، فانی، مریم، و اصغرپور ماسوله، احمد رضا. (۱۳۹۶). سنجش نگرش دانشجویان نسبت به ازدواج و عوامل مؤثر در آن. جامعه‌شناسی کاربردی. ۲۸(۳)، ۹۹-۱۲۲.
- نیکنام، ماندانا، و تاج، طه. (۱۳۹۸). پیش‌بینی ناپایداری ازدواج بر اساس متغیرهای هوش هیجانی و هوش معنوی در یک جمعیت غیر بالینی از زنان. مطالعات زن و خانواده. ۱(۱)، ۹-۲۹.
- نیلفروشان، پریسا، نویدیان، علی، و عابدی، احمد. (۱۳۹۲). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس نگرش به ازدواج. روان پرستاری. ۱(۱)، ۳۵-۴۷.
- Akbarzadeh Abdul Jabbar, H., Hossein Porlangorudi, F., & Mesbah, N. (2019). Investigating the relationship between attachment styles and attitudes towards marriage and conflict resolution skills in unmarried undergraduate students of Tehran University, *Women and Family Studies*, 2(8), 39-54.
- Ali Akbari Dehkordi, M., Mohtashmi, T., Mirmajidi, H., & Pourdad, S. F. (2014). Evaluation of the relationship between emotional intelligence and attitude towards premarital relationship in female students, the first national congress of family psychology, a step in drawing the ideal family model, Ahvaz. (In Persian)
- Bakhshi Pourrodsari, A., Zarrin, M., & Asadolahpour, A. (2008). Psychometric properties of revised Schott Emotional Intelligence Scale (MSEIS). *Journal of Psychology*, 12(4), 429-444. (In Persian)
- Carey, K. M. (2006). Effects of childhood family environment on marital attitudes. Truman State University.
- اکبرزاده عبدالجبار، حسن، حسین پورلنگرودی، فاطمه، و مصباح، نسرين. (۱۳۹۸). بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با نگرش نسبت به ازدواج و مهارت حل تعارض در دانشجویان مجرد کارشناسی دانشگاه تهران، زن و مطالعات خانواده، ۲(۸)، ۳۹-۵۴.
- بخشی پورودسری، عباس، زارعان، مصطفی، و اسداله پور، امین. (۱۳۸۷). ویژگی‌های روانسنجی مقیاس هوش هیجانی تجدیدنظر شده شوت (MSEIS). مجله روانشناسی، ۱۲(۴)، ۴۲۹-۴۴۴.
- پاک‌نژاد، ثمین، میرزاحسینی، حسن، و منیرپور، نادر. (۱۳۹۹). اثربخشی مدل مشاوره طرح‌واره محور بر تردیدها و نگرش‌های ازدواج سنجش و پژوهش در مشاوره کاربردی، ۲(۲): ۱۷-۱۰۵۲۵۴۷۱. jarcp.10.252547.2.2
- پورافشار، امید. (۱۳۹۹). پیش‌بینی نگرش به ازدواج بر اساس جهت‌گیری و معنا در زندگی، هفتمین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی، روانشناسی و مشاوره ایران، تهران.
- خجسته مهر، رضا، محمدی، علی، و عباس پور، ذبیح‌الله. (۱۳۹۵). نگرش دانشجویان متأهل به ازدواج: یک مطالعه کیفی. روان پرستاری. ۴(۲): ۱۹-۲۸.
- سقزی، ایوب، و یزدانی، حمیده. (۱۳۹۹). پیش‌بینی رغبت به ازدواج بر اساس نگرش به ارتباط پیش از ازدواج: کنترل نقش جنسیت و تجربه رابطه با جنس مخالف. رویش روان شناسی. ۹(۷): ۱۴۶-۱۳۹.
- شرفی‌زاده، زینب. (۱۳۹۲). بررسی رابطه‌ی بین سبک‌های دلبستگی اضطرابی و اجتنابی و نگرش مذهبی با آمادگی برای ازدواج و نگرش به ازدواج در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه قم، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.
- طالبی، مریم، و غباری بناب، باقر. (۱۳۹۱). تعیین رابطه تمایز یافتگی خود، هوش هیجانی و رضایت زناشویی در مراکز مشاوره شهر شاهرود (ترنم، صبا، روزبه، بهزیستی، بنیاد شهید و امور ایثارگران). زن و مطالعات خانواده. ۱۸، ۳۲-۱۵.
- علی اکبری دهکردی، مهناز، محتشمی، طیبه، میرمجیدی، هانیه، و پورداد، سیده فاطمه. (۱۳۹۳). ارزیابی رابطه هوش هیجانی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج در دانشجویان دختر، اولین کنگره ملی روانشناسی خانواده گامی در ترسیم الگوی مطلوب خانواده، اهواز.

- Pourafshar, O. (2020). Prediction of attitude towards marriage based on orientation and meaning in life, 7th national conference of modern studies and research in the field of educational sciences, psychology and counseling in Iran, Tehran. (In Persian)
- Saghezi, A., & Yazdani, H. (2020). Prediction of willingness to marry based on attitude towards premarital relationship: controlling for the role of gender and relationship experience with the opposite sex. *Development of psychology*, 9 (7):146-139. (In Persian)
- Sharifzadeh, Z. (2013). Examining the relationship between anxious and avoidant attachment styles and religious attitude with readiness for marriage and attitude towards marriage in female and male students of Qom University, Master's thesis in psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz. (In Persian)
- Talebi, M., & Ghobari Bonab, B. (2012). Determining the relationship between self-differentiation, emotional intelligence and marital satisfaction in counseling centers in Shahrood city (Tranam, Saba, Rozbeh, Behazisti, Shahid Foundation and Veteran Affairs). *Women and family studies*, 18, 15-32. (In Persian)
- Willoughby, B. J., Hall, S. S., & Luczak, H. P. (2015). Marital paradigms: A conceptual framework for marital attitudes, values, and beliefs. *Journal of Family Issues*, 36(2), 188-211.
- Ebrahimi, N., Karaei, A., Abbaspour, Z., & Shahbazi, M. (2020). The effect of individual identity dimensions on attitude to marriage with the mediation of marriage horizon components in single male postgraduate students. *Social Psychology Research*, 10(39), 82-59.
- Gall, J., & Gall, M. (2014). Quantitative and qualitative research in educational sciences and psychology. Translation: Alireza Kiamanesh and colleagues. SAMT Publications.
- Johnson, M. (2017). The relationship between divorce during childhood or adolescence and attitudes toward marriage in adulthood.
- Khojaste Mehr, R., Mohammadi, A., & Abbaspour, Z. (2016). The attitude of married students towards marriage: a qualitative study. *Psychiatric Nursing*, 4 (2): 19-28. (In Persian)
- Malouff, J. M., Schutte, N. S., & Thorsteinsson, E. B. (2014). Trait emotional intelligence and romantic relationship satisfaction: A meta-analysis. *The American Journal of Family Therapy*, 42(1), 53-66.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2010). Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change. Guilford Publications.
- Naghbi, S. A., & Hamidi, M. (2015). Measuring the attitude of young people towards marriage in Qaemshahr city. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*, 25 (131):164-159. (In Persian)
- Naimi, Gh., Pirsafi, F., & Arabzadeh, M. (2016). Investigating the structural relationship between main family health, emotional schema, emotion regulation and desire to marry in college students with the mediating role of self-differentiation, *Women and Family*, 10(33), 43-65. (In Persian)
- Navabinejad, S., Rostami, M., & Parsakia, K. (2023). The Mediating Role of Emotional Intelligence In The Relationship Between Marital Conflicts And Tendency To Marital Infidelity In Couples. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling*, 5(1), 1-8.
- Nikkhah, H., Fani, M., & Asgharpour Masuleh, A. R. (2017). Measuring students' attitudes towards marriage and the factors influencing it. *Applied sociology*, 28(3), 99-122. (In Persian)
- Niknam, M., & Taj, T. (2019). Prediction of marital instability based on variables of emotional intelligence and spiritual intelligence in a non-clinical population of women. *Women and family studies*, 7(1), 9-29. (In Persian)
- Nilfroshan, P., Navidian, A., & Abedi, A. (2013). Investigating the psychometric properties of the scale of attitude towards marriage. *Psychiatric Nursing*, 1 (1), 47-35. (In Persian)